

25 FANTASTISKE
INDUSTRIER

PÅ TUR TIL

12 ESBJERG DOKHAVN OG FYRSYSTEM

SE MERE PÅ WWW.25FANTASTISKE.DK

ESbjerg Havn optager omkring 5 km² og er stadig blandt Danmarks mest aktive erhvervshavne. Her begyndte eksporten af danske landbrugsvarer mod vest til først og fremmest England. Dokhavnen kaldes for Esbjergs vugge. For uden havnen, ville der ikke være nogen by. Esbjerg var engang Danmarks største fiskerihavn, men det er i dag fortid. Dog er havnen stadig drivkraften i Esbjerg, og de mange offshore-aktiviteter udgør den største faktor. Desuden fungerer Esbjerg Havn som udskibningshavn for leverancerne til Horns Rev Havmøllepark. Så der er stadig travlt på Esbjerg Havn.

FOLD HER

12 // ESBJERG DOKHAVN OG FYRSYSTEM

ESBJERG HAVN
HULVEJEN 1
6700 ESBJERG

WWW.PORTESBJERG.DK

FOLD HER

01 ESBJERG BY

Esbjerg er Danmarks femtestørste by med over 71.000 indbyggere i 2009. I 1868, da der kun var en snes beboere i området, besluttede Rigsdagen (datidens Folketing), at der skulle anlægges en eksporthavn på Vestjyllands kyst nu da adgangen til Hamborg og det øvrige sydlige marked var gået tabt til Tyskland i 1864. Her ved foden af den stejle Esbjerg Kleve, hvor sejlløbet Grådyb mellem Fanø og Skallingen giver adgang til Nordsøen, etablerede man den nye eksporthavn.

02 DOKHAVNEN OG FYRSYSTEM, ØSTRE HAVNEVEJ

Arbejdet med etableringen af Esbjerg Havn strakte sig over årene 1869-1878. Et omfattende fyrsystem blev opbygget både på og omkring dokhavnen for at hjælpe skibstrafikken sikkert i havn på Jyllands vestkyst. Dokhavnen er den oprindelige havn, den var oprindelig fire meter dyb og omgivet af to diger. Ved indsejlingen til havnebassinet var der slusegab og sluse, og yderst anlagde man en forhavn og et dækværk – en såkaldt lede-dæmning. Anlægningen af havnen rummede flere problemer end man havde forventet. Færdiggørelsen af havnebassinet trak ud og den oprindelige tidsplan kunne ikke overholdes. Havnens officielle åbning blev i 1874, men det var ikke før i 1878 at arbejdet med forhavn og lededæmning var afsluttet. Bygningerne omkring dokhavnen er havnens ældste bygninger og de fleste af dem er tegnet af Esbjerg arkitekten C.H. Clausen.

03 HAVNEADMINISTRATION, HULVEJEN 1

På toppen af Esbjerg Kleve ligger Havneadministrationen som er opført i 1898 og tegnet i historicistisk stil af arkitekten H.F.J. Estrup. Bygningen blev i 1921 udvidet mod vest efter tegninger af C.H. Clausen.

04 TOLDKAMMERET, TOLDBODVEJ 1

Arkitekt J.Vilh.Petersen tegnede toldkammeret på Esbjerg Havn og det stod færdigt i 1897. Det har en fremtrædende placering på den indre del af Dokhavnen. Bygningen udstråler autoritet og er prydet med et tårn og et indgangsparti med rigsvåbenet over.

05 HAVNEBETJENTBOLIGER, STORMGADE, STÅLVEJ

For at opretholde ro og orden havde havnen sine egne betjente, og i 1897 stod denne bygning færdigopført med lejligheder til fire havnebetjente. Bygningen, som i dag rummer kontorer, blev tegnet af arkitekt H.F.J. Estrup.

06 SØMANDSHJEMMET GAMMEL HAVN, STORMGADE

Esbjergs første sømandshjem blev opført i 1903. Det blev tegnet af arkitekt Jens Christian Kofoed, som var stærkt inspireret af italiensk middelalderarkitektur. Bygningen skulle fungere som et kristent hjem for søfolk og fiskere, der var langt hjemmefra. Desuden blev afdelsrestauranten populær som et samlingssted for havnens fiskere og arbejdere. Imidlertid lukkede sømandshjemmet i 1974, og i dag huser bygningen et rederi.

07 FISKEPAKHUS, DOKVEJ 3

Det lange pakhus ligger nærmest 'med ryggen til' havnen. Det vendte ud til den gamle fiskerihavn, der for længst er fyldt op og bruges til andre formål. Fiskepakhuset er tegnet af C.H. Clausen og rummer i dag restaurant, galleri og kontorer.

TJEEK OGSÅ:

Esbjerg Museum
Torvegade 45
T 76 16 39 39
www.esbjerg-museum.dk

Fiskeri og Søfart museet
Tarpbagevej 2
www.fimus.dk

Visit Esbjerg
Skolegade 33
www.visitesbjerg.dk